

Brüssel, 8.3.2019
COM(2019) 108 final

2019/0058 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

**millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel Beringi mere keskosa süsikavarude
kaitse ja majandamise konventsiooni osaliste iga-aastasel konverentsil võetav seisukoht
ja tunnistatakse kehtetuks otsus 9782/17**

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel Beringi mere keskosa süsikavarude kaitse ja majandamise konventsiooni osaliste iga-aastasel konverentsil võetav seisukoht ajavahemikuks 2019–2023 seoses kaitse- ja majandamismeetmete kavandatud vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Beringi mere keskosa süsikavarude kaitse ja majandamise konventsioon

Beringi mere keskosa süsikavarude kaitse ja majandamise konventsiooni (edaspidi „Beringi mere konventsioon“) eesmärk on konventsiooni osaliste iga-aastase konverentsi kokkukutsumise teel tagada konventsioonialal süsikavarude pikaajaline kaitse ja säästev kasutamine. Konventsioon jõustus 8. detsembril 1995.

Poola Vabariik on Beringi mere konventsiooni osaline. Liit ei ole konventsiooni osaline. Vastavalt ühinemisakti¹ artikli 6 lõikele 9 haldab liikmesriikide poolt kolmandate riikidega sõlmitud kalanduskokkuleppeid liit, kes peaks rakendama kõiki nende raames tehtud otsuseid.

Nõukogu 11. aprilli 2016. aasta otsusega 7277/16 volitati Poolat pidama liidu huvides läbirääkimisi Beringi mere konventsiooni muutmise üle, et liidust saaks selle osaline. See volitus on praegu rakendamisel. Kui liit tunnistatakse konventsiooni täieõiguslikuks osaliseks, lõpetab Poola oma liikmesuse konventsioonis.

2.2. Osaliste iga-aastane konverents

Osaliste iga-aastane konverents on Beringi mere konventsiooni alusel asutatud organ konventsioonipiirkonna süsikavarude majandamiseks ja kaitsmiseks. Konverents võtab vastu kaitse- ja majandamismeetmeid, et tagada tema pädevusvaldkonda kuuluvate kalavarude pikaajaline kaitse ja säästev kasutamine.

Osaliste iga-aastasel konverentsil osalejana on Poolal osalemis- ja hääletamisõigus. Kuna EL ei ole konventsiooni osaline, esindab teda konventsiooni osaliste iga-aastasel konverentsil Poola. Osaliste iga-aastasel konverentsil tehakse otsused konsensuse alusel.

2.3. Osaliste iga-aastase konverentsi otsused

Osaliste iga-aastane koosolek on volitatud vastu võtma tema pädevusvaldkonda kuuluvaid kalavarusid käsitlevaid meetmeid ning need on lepinguosalistele siduvad.

Konventsiooni osaliste poolt kokku lepitud meetmed jõustuvad kohe pärast seda, kui konventsiooni osalisi on neist teavitatud.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Liidu nimel piirkondlike kalandusorganisatsioonide aastakoosolekutel võetav seisukoht kujundatakse praegu kaheastmelist lähenemisviisi kasutades. Nõukogu otsuses sätestatakse mitmeks aastaks liidu seisukohaga seotud põhimõtted ja tegevussuunad ning seejärel

¹ Akt Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta (ELT L 236, 23.9.2003, lk 33).

kohandatakse seda seisukohta igaks aastakoosolekuks komisjoni mitteametlike dokumentidega, mida arutatakse nõukogu vastavas töörühmas.

Konventsiooni osaliste iga-aastase konverentsi puhul rakendatakse kõnealust lähenemisviisi nõukogu 30. mai 2017. aasta otsusega 9782/17, millega kehtestatakse liidu seisukoht Beringi mere konventsiooni osaliste iga-aastasel konverentsil ajavahemikuks 2017–2021. Otsus sisaldab üldpõhimõtteid ja -suuniseid, kuid selles võetakse võimalikult suures ulatuses arvesse ka Beringi mere konventsiooni eripärasid. Lisaks on selles sätestatud standardprotsess, mille alusel määratakse liikmesriikide nõudmisel kindlaks liidu seisukoht aastate kaupa.

Otsusega 9782/17 ei nähta ette liidu poolt konventsiooni osaliste iga-aastasel konverentsil võetava seisukoha läbivaatamist enne 2022. aasta aastakoosolekut. Valdava enamiku nõukogu otsustest, millega kehtestatakse liidu seisukoht erinevais piirkondlikes kalandusorganisatsioonides, mille lepinguosaline ta on, muutmise tähtaeg on enne kõnealuste piirkondlike kalandusorganisatsioonide 2019. aasta koosolekuid. Seetõttu on liidu poolt kõigis piirkondlikes kalandusorganisatsioonides võetavate seisukohtade ulatuslikumaks ühtlustamiseks ja läbivaatamismenetluste ajastuse sünkroniseerimiseks asjakohane esitada liidu poolt konventsiooni osaliste iga-aastasel konverentsil võetava seisukoha muutmise ettepanek ajavahemikuks 2019–2023 ja seega asendada otsus 9782/17.

Otsusega 9782/17 integreeriti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013² sätestatud uue ühise kalanduspoliitika põhimõtted ja tegevussuunad, võttes arvesse ka eesmärgi, mis on sätestatud komisjoni teatistes ühise kalanduspoliitika välismõõtme kohta³. Lisaks kohandati sellega liidu seisukohta Lissaboni lepingu suhtes.

Käesoleva läbivaatamise käigus võetakse seoses kalapüügitõuga arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“,⁴ liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni ühisteatist „Rahvusvaheline ookeanide majandamine: Ookeanide tulevikku hõlmav kava“⁵ ja nõukogu järeldusi kõnealuse ühisteatise kohta⁶.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et nõukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega „[...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

„Õigusliku toimega aktid“ hõlmavad õigusakte, millel on õiguslik toime kõnealust asutust reguleeriva rahvusvahelise õiguse eeskirjade alusel, ja akte, mis ei ole rahvusvahelise õiguse

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

³ KOM(2011) 424, 13.7.2011.

⁴ KOM (2018) 28 final, 16.1.2018.

⁵ JOIN(2016) 49 final, 10.11.2016.

⁶ 7348/1/17 REV 1, 24.3.2017.

kohaselt siduvad, kuid mis „võivad otsustavalt mõjutada ELi seadusandja poolt vastu võetud õigusaktide sisu”⁷.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Konventsiooniosaliste iga-aastane konverents on lepinguga, st Beringi mere konventsiooniga ettenähtud organ.

Aktidel, mis osaliste iga-aastaselt konverentsil palutakse vastu võtta, on õiguslikud tagajärjed. Vastavalt Beringi mere konventsioonile on kavandatud aktid rahvusvahelise õiguse raames siduvad ning neil võib olla otsustav mõju liidu õigusaktide sisule, sh:

- nõukogu määrusele (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks⁸;
- nõukogu määrusele (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks⁹; ning
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrusele (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist¹⁰.

Kavandatud aktidega ei täiendata ega muudeta Beringi mere konventsiooni institutsioonilist raamistikku.

Seega on kavandatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaste otsuste materiaaõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kõnealuse aktiga taotletakse kaht eesmärki või reguleeritakse kaht valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatud akti põhieesmärk ja sisu on seotud kalandusega. Käesolevas seisukohas kajastatavate põhimõtete kehtestamise õiguslik alus on määrus (EL) nr 1380/2013.

Seepärast on kavandatud otsuse materiaaõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 43 lõige 2. Otsusega asendatakse otsus 9782/17.

4.3. Kokkuvõte

Ettepanekus esitatud otsuse õiguslik alus peaks olema Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõige 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

⁷ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

⁸ ELT L 286, 29.10.2008, lk 1.

⁹ ELT L 343, 22.12.2009, lk 1.

¹⁰ ELT L 347, 28.12.2017, lk 81.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel Beringi mere keskosa süsikavarude kaitse ja majandamise konventsiooni osaliste iga-aastasel konverentsil võetav seisukoht ja tunnistatakse kehtetuks otsus 9782/17

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Poola Vabariik on Beringi mere keskosa süsikavarude kaitse ja majandamise konventsiooni (edaspidi „Beringi mere konventsioon“) osaline. Liit ei ole kõnealuse konventsiooni osaline. Vastavalt ühinemisakti¹¹ artikli 6 lõikele 9 haldab liikmesriikide poolt kolmandate riikidega sõlmitud kalanduskokkuleppeid liit, kes peaks rakendama kõiki Beringi mere konventsiooni raames tehtud otsuseid.
- (2) Nõukogu 11. aprilli 2016. aasta otsusega 7277/16 volitati Poola Vabariiki pidama liidu huvides läbirääkimisi Beringi mere konventsiooni muutmise üle, et liidust saaks selle osaline. See volitus on praegu rakendamisel. Kui liit tunnistatakse Beringi mere konventsiooni täieõiguslikuks osaliseks, lõpetab Poola Vabariik oma liikmesuse konventsioonis.
- (3) Beringi mere konventsiooni osaliste iga-aastane konverents (osaliste iga-aastane konverents) on organ Beringi mere konventsiooni ala süsikavarude majandamiseks ja kaitsmiseks. Sellised meetmed võivad muutuda liidule siduvaks.
- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013¹² on sätestatud, et liit tagab selle, et püügitegevus ja vesiviljelus on keskkonna seisukohast pikaajaliselt jätkusuutlikud ning neid majandatakse sellisel viisil, mis on kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja tööhõivealase kasu saavutamise ja toiduvarude kättesaadavuse toetamise eesmärkidega. Samuti on selles sätestatud, et liit kohaldab kalapüügi majandamise suhtes ettevaatusprintsipi põhinevat lähenemisviisi ning ühise kalanduspoliitika eesmärk on tagada, et mere bioloogiliste elusressursside kasutamise kaudu taastatakse ja hoitakse püütavate liikide populatsioonid tasemetel, mis ületavad maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajalikke tasemeid. Lisaks on selles sätestatud, et liit võtab parimate kättesaadavate teaduslike nõuannete põhjal kalavarude kaitse- ja

¹¹ Akt Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta (ELT L 236, 23.9.2003, lk 33).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

majandamismeetmed, toetab teaduslike nõuannete ja teadmiste edasiarendamist, lõpetab järk-järgult tagasiheite ja edendab püügimeetodeid, mis aitavad kaasa selektiivsemale kalapüügile, soovimatu saagi võimalikult suurele vältimisele ja vähendamisele ning sellisele kalapüügile, millel on väike mõju mereökosüsteemile ja kalavarudele. Lisaks on määruses (EL) nr 1380/2013 konkreetselt sätestatud, et liit kohaldab neid eesmärgi ja põhimõtteid oma kalandusalastes välissuhetes.

- (5) Vastavalt liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja Euroopa Komisjoni ühisteatisele „Rahvusvaheline ookeanide majandamine: meie ookeanide tulevikku hõlmav kava“¹³ ja nõukogu järeldustes kõnealuse ühisteatise kohta¹⁴ sätestatud on liidu poolt kõnealustel foorumitel võetud meetmete hulgas kesksel kohal selliste meetmete edendamine, millega toetatakse ja suurendatakse piirkondlike kalandusorganisatsioonide tõhusust ning vajaduse korral parandatakse nende juhtimist.
- (6) Komisjoni teatistes Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“¹⁵ viidatakse konkreetsetele meetmetele, mille eesmärk on vähendada plasti- ja merereostust ning samuti püügivahendite merel kaotamist või sinna jätmist.
- (7) On asjakohane kindlaks määrata seisukoht, mis võetakse liidu nimel osaliste iga-aastaselt konverentsil ajavahemikuks 2019–2023, kuna osaliste iga-aastaselt konverentsil vastu võetavad kaitse- ja täitemeetmed on liidu jaoks siduvad ja võivad otsustavalt mõjutada liidu õiguse sisu, nimelt nõukogu määrust (EÜ) nr 1005/2008,¹⁶ nõukogu määrust (EÜ) nr 1224/2009¹⁷ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/2403¹⁸.
- (8) Nõukogu otsusega 9782/17¹⁹ ei nähta ette liidu poolt konventsiooni osaliste iga-aastaselt konverentsil võetava seisukoha läbivaatamist enne 2022. aasta aastakoosolekut. Valdava enamiku nõukogu otsustest, millega kehtestatakse liidu seisukoht erinevais piirkondlikes kalandusorganisatsioonides, mille lepinguosaline ta on, muutmise tähtaeg on enne kõnealuste piirkondlike kalandusorganisatsioonide 2019. aasta koosolekuid. Seetõttu on liidu poolt kõigis piirkondlikes kalandusorganisatsioonides võetavate seisukohtade ulatuslikumaks kooskõlastamiseks ja muutmisprotsessi ühtlustamiseks asjakohane esitada nõukogu otsuse 9782/17

¹³ JOIN(2016) 49 final, 10.11.2016.

¹⁴ 7348/1/17 REV 1, 24.3.2017.

¹⁵ KOM (2018) 28 final, 16.1.2018.

¹⁶ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ning muudetakse määrusi (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1936/2001 ja (EÜ) nr 601/2004 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1093/94 ja (EÜ) nr 1447/1999 (ELT L 286, 29.10.2008, lk 1).

¹⁷ Nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse liidu kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi (EÜ) nr 847/96, (EÜ) nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006 (ELT L 343, 22.12.2009, lk 1).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1006/2008 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 81).

¹⁹ Nõukogu 30. mai 2017. aasta otsus, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel Beringi mere keskosa süsikavarude kaitse ja majandamise konventsiooni osaliste iga-aastaselt konverentsil võetav seisukoht ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu 10. juuli 2012. aasta otsus, millega kehtestatakse Euroopa Liidu nimel võetav seisukoht Beringi mere keskosa süsikavarude kaitse ja majandamise konventsiooni raames.

muutmise ettepanek ja see kehtetuks tunnistada, asendades selle uue otsusega ajavahemikuks 2019–2023.

- (9) Arvestades kalavarude muutuvat iseloomu Beringi mere konventsiooni alal ja sellest tulenevat vajadust võtta liidu seisukohas arvesse uusi arenguid, sealhulgas uut teaduslikku ja muud asjakohast teavet, mis esitatakse enne osaliste iga-aastase konverentsi koosolekuid või nende käigus, tuleks kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõikes 2 sätestatud liidu institutsioonide vahelise lojaalse koostöö põhimõttega kehtestada 2019.–2023. aastaks menetlused liidu seisukoha iga-aastaseks täpsustamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel Beringi mere konventsiooni osaliste iga-aastasel konverentsil võetav seisukoht on esitatud I lisas.

Artikkel 2

Beringi mere konventsiooni osaliste iga-aastasel konverentsil võetava liidu seisukoha iga-aastane täpsustus tehakse vastavalt II lisale.

Artikkel 3

Nõukogu annab I lisas esitatud liidu seisukohale hinnangu ja vajaduse korral vaatab selle komisjoni ettepaneku põhjal läbi hiljemalt Beringi mere konventsiooni osaliste 2024. aasta konverentsiks.

Artikkel 4

30. mai 2017. aasta otsus 9782/17 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 5

1. Käesolev otsus on adresseeritud Poola Vabariigile.
2. ELi ühinemisel Beringi mere konventsiooniga adresseeritakse käesolev otsus komisjonile, kes esindab ELi Beringi mere konventsiooni osaliste iga-aastasel konverentsil.
3. Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*